Dosarul: nr.2r-1162/24(2-23085895-02-25r-10042024)
Instanța de fond: Judecătoria Chișinău (sediul Centru), judecător - M. Muruianu

D E C I Z I E

30 mai 2024 municipiul Chişinău

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău

Avînd în componenţă:
Preşedinteleşedinţei, judecătorul Ruxanda Pulbere
Judecătorii: Ala Malîi și Dorin Dulghieru

examinând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul declarat de către executorul judecătoresc Stoian Grigore împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2024, emisă în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privința debitorului *****, -

C O N S T A T Ă:

Poziția instanței de fond:

1. La data de 14.06.2023, executorul judecătoresc Stoian Grigore a înaintat un demers în instanța de judecată cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privința debitorului *****.
2. În motivarea demersului, executorul judecătoresc a indicat că, spre executare silită se află documentul executoriu nr.1-309 din 02.10.2020 emis de către notarul public Palic Feodora, privind încasarea de la ***** în beneficiul *****, a datoriei în sumă 4000 Euro.
3. Prin încheierea nr.176-16301/2023, s-a dispus intentarea procedurii de executare pe marginea documentului executoriu în cauză și numită în condițiile art.62 Cod de executare procedura de conciliere a părților, la care debitorul fiind citat legal nu s-a prezentat.
4. Comunică că, în urma interpelărilor făcute în adresa instituțiilor de stat, deținătoare de registre, precum și din informația parvenită nu au fost depistate și stabilit locul aflării bunurilor debitorului, însă verificând baza de date Acces s-a constatat că debitorul traversează frontiera de stat, iar obligaţiile prevăzute în procedura de executare nu le onorează, astfel este necesar aplicarea interdicţiei de părăsire a hotarelor ţării.
5. Susține că, odată cu înaintarea documentului executoriu spre executare silită, de

către executorul judecătoresc au fost întreprinse un şir de acţiuni în vederea executării documentului executoriu, dar pe toată perioada procedurii de executare debitorul intenţionat a tergiversat executarea hotărârii de judecată.
6. Notează că suma debitorială este considerabilă și până la momentul de față nu este achitată, iar debitorul ignoră în continuare cerințele legale de a se prezenta, această situație face imposibilă executarea hotărârii judecătorești, ținând cont că acesta a fost informat despre acțiunile întreprinse, fapt confirmat prin anexele prezentate la demers, motivul necesității prezentării acestuia la biroul executorului judecătoresc îl servește necesitatea întocmirii actelor de executare silită în prezența debitorului, or legea prevede expres că la întreprinderea acțiunilor de executare silită prezența debitorului este obligatorie.
7. Solicită executorul judecătoresc Stoian Grigore, aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****.
8. La data de 10.10.2023, debitorul ***** prin intermediul cancelariei instanței, a depus referința prin care a solicitat respingerea demersului executorului judecătoresc Stoian Grigore prin care acesta solicită aplicarea interdicției de părăsire a țării pe un termen de 6 luni, menționând că, de către debitor au fost efectuate careva achitări, prin urmare la data de 03.10.2023 a achitat suma de 1100 lei, iar la 09.10.2023 a achitata suma de 1000 lei în contul stingerii datoriei față de creditorul *****, anexând dovada achitării, astfel la data examinării demersului executorului judecătoresc, datoria debitorului este mai mică decât cea declarată de executorul judecătoresc și parțial achitată, iar acest fapt demonstrează netemeinicia demersului înaintat și neîntrunirea condițiilor prevăzute de lege, ori debitorul achită periodic datoria, iar aplicarea interdicției de a părăsi țara este lipsită de rezonabilitate și ilegală /f.d.75-91/.
9. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****, ca fiind neîntemeiat /f.d.104-106/.
10. La data de 01.04.2024, executorul judecătoresc Stoian Grigore a contestat cu recurs încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2024, solicitând casarea acesteia, cu emiterea unei noi hotărîri privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara pe un terme de 6 luni în privinţa debitorului *****.

Argumentele părților:

11. În motivarea cererii de recurs a reiterat motive similare celor din demersul înaintat în prima instanță.
12. Suplimentar, a indicat că, nu este de acord cu constatarea instanței precum că, executorul judecătoresc nu a prezentat prove să demonstreze necesitatea aplicării interdicției de a părăsi țara, or, pe parcursul a trei ani debitorul circulă peste hotarele RM şi nu a executat hotărârea de judecată şi încă nici nu şi-a dat interesul faţă de hotărârea de judecată.
13. Susține că, la etapa dată debitorul nu şi-a onorat obligațiile, ultimul poate părăsi

regulat hotarele ţării fără nici un impediment, iar în consecinţă hotărîrea judecătorescă va rămîne neexecutată, ceea ce justifică aplicarea demersului executorului

Verificarea termenului de declarare a recursului:

14. În conformitate cu prevederile art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

15. La caz, Colegiul civil reține că, încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2024, a fost expediată părților la data de 20.02.2024, potrivit scrisorii de expediere a actului judecătoresc /f.d.107/, contestată cu recurs la data de 01.04.2024, iar în astfel de condiții, în lipsa altor mențiuni privind data comunicării actului judecătoresc contestat în speță, Colegiul civil constată că recursul este depus în interiorul termenului legal.

Aprecierea instanței de recurs:

16. Analizând argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei, Colegiul civil al Curţii de Apel Chișinău consideră recursul pasibil respingerii cu menținerea încheierii contestate, reieșind din următoarele considerente.

17. În acord cu prevederile art.424 alin.(1) Cod de procedură civilă, curțile de apel examinează recursurile declarate împotriva încheierilor emise de judecătorii.

18. În conformitate cu prevederile art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

19. Potrivit art.427 lit.a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul şi să mențină încheierea.

20. În conformitate cu prevederile art.1 CPC, legislația procedurală civilă a Republicii Moldova reglementează raporturile sociale referitoare la raporturile procesuale civile ce apar la înfăptuirea justiției de către instanțele judecătorești de drept comun în cadrul judecării cauzelor în acțiuni civile, precum şi a altor cauze, date în competența lor de prezentul cod şi de alte legi.

21. În conformitate cu prevederile art.5 alin.(1) CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanță judecătorească, în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertățile şi interesele legitime.

22. Conform art.10 alin.(1) Cod civil, persoanele fizice şi juridice participante la raporturile juridice civile trebuie să își exercite drepturile şi să își execute obligațiile cu bună-credință, în acord cu legea, cu contractul, cu ordinea publică şi cu bunele moravuri. Buna-credință se prezumă pînă la proba contrară. Potrivit alineatului (2) același articol, neexercitarea de către persoanele fizice şi juridice a drepturilor civile ce le revin nu duce la stingerea acestora, cu excepția cazurilor prevăzute de lege.

23. Din textul art.11 Cod civil se desprinde că, (1) buna-credință este un standard de conduită a unei părţi, caracterizată prin corectitudine, onestitate, deschidere şi luarea în cont a intereselor celeilalte părţi la raportul juridic. (2) În special, este contrar

bunei-credințe ca o parte să acționeze în contradicție cu declarațiile pe care le-a făcut anterior sau cu comportamentul pe care l-a avut anterior în cazul în care cealaltă parte, în detrimentul său, s-a bazat în mod rezonabil pe acele declarații sau acel comportament.
24. Articolul 12 Cod civil arată că, caracterul rezonabil, prevăzut într-o dispoziție legală sau într-un act juridic, se apreciază în mod obiectiv, luînd în considerare natura şi scopul elementului supus aprecierii, circumstanțele cazului, precum şi uzanțele şi practicile pertinente.
25. Potrivit art.13 Cod civil, (1) niciun drept subiectiv nu poate fi exercitat predominant în scopul de a cauza altei persoane un prejudiciu sau a-i dăuna în alt mod (abuzul de drept). (2) În cazul abuzului de drept, instanţa de judecată, ţinînd cont de natura şi consecințele acestuia, refuză titularului în apărarea dreptului subiectiv exercitat abuziv sau, după caz, îl obligă la încetarea exercitării abuzive. (3) Dacă abuzul de drept a dus la încălcarea dreptului subiectiv al unei alte persoane, aceasta poate cere repararea prejudiciului cauzat.
26. În conformitate cu dispozițiile art.14 al aceluiaşi Cod, (1) nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvârșit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.
27. Articolul 1 Cod de executare identifică că, (1) procedura de executare are sarcina de a contribui la realizarea drepturilor creditorilor recunoscute printr-un document executoriu prezentat spre executare, în modul stabilit de lege. (2) În scopul îndeplinirii sarcinii prevăzute la alin.(1), legislația privind executarea stabilește competența executorului judecătoresc, modul şi condițiile de executare silită a documentelor executorii.
28. Din textul art.10 alin.(1) Cod de executare se desprinde că, executarea silită reprezintă un ansamblu de măsuri, prevăzute de prezentul cod, prin care creditorul realizează, prin intermediul executorului judecătoresc, cu concursul organelor de stat abilitate, drepturile sale, recunoscute printr-un document executoriu, dacă debitorul nu-şi îndeplinește benevol obligațiile.
29. Conform prevederilor art.60 alin.alin.(1) și (3) Cod de executare, (1) procedura de executare se intentează la cererea creditorului urmăritor sau, în cazurile prevăzute de prezentul cod, la demersul instanţei de judecată, cu prezentarea documentului executoriu spre executare. (3) În termen de 3 zile după primirea documentului executoriu, executorul judecătoresc emite o încheiere cu privire la intentarea procedurii de executare, pe care o expediază părților în procedura de executare în cel mult 3 zile de la emitere, şi propune debitorului de a executa documentul executoriu în termen de 15 zile, fără să întreprindă acțiuni de punere în executare a documentului executoriu. La încheierea cu privire la intentarea procedurii de executare va fi anexat borderoul de calcul al cheltuielilor de executare legate de plata taxei de intentare şi de arhivare a dosarului de executare. Debitorului i se va expedia şi copia documentului

executoriu, certificată de executorul judecătoresc. Curgerea termenului începe din momentul comunicării debitorului a încheierii cu privire la intentarea procedurii de executare în condițiile art.67 din prezentul cod.

30. Potrivit art.63 alin.(1) Cod de executare, în scopul asigurării executării eficiente a documentului executoriu, odată cu intentarea procedurii de executare şi pe tot parcursul acesteia, executorul judecătoresc este în drept să aplice măsuri de asigurare a executării documentului executoriu în măsura în care acestea au o legătură cauzală directă cu dispozitivul documentului executoriu sau rezultă direct din acesta, după cum urmează: a) să aplice sechestru pe mijloacele bănești sau pe bunurile debitorului; b) să interzică debitorului de a săvîrşi anumite acte; c) să interzică altor persoane de a transmite debitorului bunuri sau de a îndeplini față de el alte obligații; d) să interzică persoanelor fizice şi juridice, indiferent de tipul de proprietate şi de forma juridică de organizare, efectuarea anumitor acte în privința debitorului sau a bunurilor lui, inclusiv a bunurilor care vor fi dobîndite în viitor, care ar putea duce la împiedicarea executării documentului executoriu.

31. Totodată, potrivit art.74 Cod de Executare, executarea silită se efectuează prin: a) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) în numerar ale debitorului; b) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) de pe conturile bancare ale debitorului; c) urmărirea bunurilor debitorului prin aplicarea sechestrului pe bunuri şi prin vînzarea sau administrarea lor silită; d) urmărirea salariului, pensiei, bursei şi altor venituri ale debitorului; e) urmărirea mijloacelor bănești (inclusiv în valută străină) şi bunurilor debitorului care se află la terți; f) ridicarea de la debitor şi predarea către creditor a obiectelor indicate în documentul executoriu; g) alte măsuri prevăzute de lege.

32. Conform prevederilor art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare, executorul judecătoresc este în drept să solicite instanţei judecătoreşti, la cererea creditorului, aplicarea faţă de debitor a interdicţiei de a părăsi ţara în cazul în care plecarea acestuia ar face imposibilă sau dificilă executarea hotărîrii judecătoreşti.

33. Potrivit art.64 alin.(1) Cod de executare, interdicţia de a părăsi ţara în cel mult 6 luni se aplică de către judecător, la demersul executorului judecătoresc, doar atunci cînd prezenţa debitorului este necesară pentru executarea eficientă a documentului executoriu şi doar după luarea măsurilor de asigurare a executării documentului executoriu, cu obligarea executorului judecătoresc de a efectua periodic un control privind necesitatea menţinerii acestei interdicţii. Încheierea instanţei de judecată se execută imediat, însă poate fi atacată cu recurs. Demersul executorului judecătoresc privind interdicţia de a părăsi ţara se examinează pe baza materialelor anexate la demers, fără participarea părţilor. Instanţa care examinează demersul poate dispune citarea participanţilor la proces şi a executorului judecătoresc pentru a se pronunţa cu privire la temeiurile invocate în demers.

34. În corespundere cu dispozițiile art.118 alin.(1) Cod de procedură civilă fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor

şi obiecţiilor sale dacă legea nu dispune altfel, iar potrivit art.123 alin.(6) Cod de procedură civilă, faptele invocate de una din părţi nu trebuie dovedite în măsura în care cealaltă parte nu le-a negat.

35. Din materialele cauzei, Colegiul civil desprinde că, executorul judecătoresc Stoian Grigore gestionează procedura de executare silită, intentată prin încheierea nr.176-16301/2023, a documentului executoriu executoriu nr.1-309 din 02.10.2020 emis de către notarul public Palic Feodora, privind încasarea de la ***** în beneficiul *****, a datoriei în sumă 4000 Euro.

36. La fel, Colegiul a stabilit că, prin încheierea nr.176-16301/2023 din 21.02.2023, emisă de executorul judecătoresc Stoian Grigore, în scopul asigurării documentului executoriu, au fost aplicate un șir de măsuri de asigurare a executării /f.d.11/.

37. Totodată, Colegiul constată că, la data de 10.10.2023, debitorul ***** a depus a depus referința în instanța de fond, prin care a solicitat respingerea demersului executorului judecătoresc Stoian Grigore cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara, invocând că debitorul a efectuat careva achitări în contul creditorului, anexând bonuri de plată în acest sens.

38. Prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2024, a fost respins demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore privind aplicarea interdicției de părăsire a hotarelor țării pe un termen de 6 luni în privința debitorului *****, ca fiind neîntemeiat /f.d.104-106/.

39. În circumstanțele enunțate supra Colegiul consideră că, instanța de fond corect și just a apreciat ca fiind întemeiată soluția de respingere a demersului privind aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privinţa debitorului ***** în condițiile reflectate supra. Or, deși executorul judecătoresc în scopul asigurării executării documentului executoriu, a întreprins o serie de acțiuni și investigații în conformitate cu prevederile Codului de executare, nu a prezentat probe actualizate ce ar confirma faptul efectuării tuturor măsurilor prevăzute de lege pentru asigurarea executării documentului executoriu și conchide lipsa temeiurilor care ar justifica imposibilitatea sau dificultatea executării hotărârii judecătorești.

40. În această ordine Colegiul reține că, demersul înaintat de executorul judecătoresc Stoian Grigore privind interdicția de a părăsi țara în privința debitorului ***** a fost examinat de prima instanță în strictă corespundere cu prevederile art.64 Cod de executare.

41. Colegiul civil subliniază că argumentele recurentului invocate în cererea de recurs sunt nefondate, deoarece recurentul, în acest sens, nu a prezentat careva probe pertinente și concludente, care ar fi de natură să combată concluziile instanței de fond, expuse în încheierea recurată, or acesta, solicitând aplicarea interdicției de a nu părăsi țara în privința debitorului ***** nu a prezentat, cel puțin, oportunitatea interdicției, precum nu a invocat nici o motivație care să probeze că o astfel de măsură va facilita executarea hotărârii judecătorești.

42. La caz, din materialele prezentate, se constată că, nu a fost justificat la ce acțiuni

de executare este necesară prezența debitorului și că au fost luate toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu, circumstanță ce denotă că nu sunt întrunite condițiile legale de aplicare a unei astfel de interdicții.
43. Astfel, din raționamentele expuse, Colegiul menționează că dreptul executorului judecătoresc de a solicita aplicarea interdicției date în condițiile art.22 alin.(1) lit.x) Cod de executare, trebuie să aibă la bază întrunirea cumulativă a două condiții: cererea creditorului și dovada faptului că plecarea debitorului ar face imposibilă executarea hotărîrii.

44. Respectiv, în speța dată, executorul judecătoresc nu a făcut proba imposibilității executării hotărîrii judecătorești, motiv din care demersul înaintat urmează a fi respins.
45. Prin urmare, executorul judecătoresc urma să demonstreze că a întreprins toate măsurile de asigurare a executării documentului executoriu, însă acestea s-au soldat cu eșec, iar restricția revendicată este ultima soluție de natură a influența conduita și responsabilitatea debitorului în partea ce ține de executarea titlului executoriu, iar instanța de recurs apreciază demersul depus de către executorul judecătoresc ca fiind unul formal în acest sens.
46. Astfel, instanța de apel reiterează că, interdicţia de a părăsi ţara este o măsură excepțională, limitând dreptul la liberă circulație al persoanei, respectiv urmează a fi aplicată după epuizarea tuturor măsurilor de asigurare a executării sau în urma constatării caracterului ineficient al acestora, măsura în cauză având un caracter final.
47. În altă ordine de idei, Colegiul civil accentuează că interdicția de a părăsi țara se aplică doar după ce au fost efectuate măsurile prevăzute de art.63 alin.(1) Cod de executare. Or, prin intermediul instituiri măsurii de interzicere debitorului de a părăsi ţara, urmează a fi urmărit scopul asigurării executării documentului executoriu. Aceasta nu constituie o sancţiune pentru neexecutare.
48. În raport cu aceste considerente, Colegiul civil constată că încheierea instanței de fond a fost pronunțată cu aprecierea corectă a probelor administrate în cauză (art.130 CPC) și cu aplicarea corespunzătoare a prevederilor legale invocate, neexistând motive de casare a încheierii contestate.
49. Prin urmare, în circumstanțele expuse, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău consideră că prima instanță justificat și argumentat, cu pronunțarea asupra tuturor aspectelor importante, având în susținere cadrul legal aplicabil speței, corect a ajuns la concluzia de a respinge demersul executorului judecătoresc Stoian Grigore.
50. Astfel, contextul celor invocate mai sus, Colegiul civil consideră concluziile primei instanțe de respingere a demersului executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi țara în privința debitorului ***** drept întemeiate și legale, iar astfel ajunge la concluzia de a respinge recursul înaintat.
51. În conformitate cu prevederile art.427 lit.a), art.428 Cod de procedură civilă,

Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ, -

D E C I D E:

Se respinge recursul declarat de executorul judecătoresc Stoian Grigore.

Se menține încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 16 februarie 2024, emisă în cauza civilă, la demersul executorului judecătoresc Grigore Stoian cu privire la aplicarea interdicției de a părăsi ţara în privința debitorului *****.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței
Judecătorul Ruxanda Pulbere

Judecătorii: Ala Malîi

Dorin Dulghieru